

5. Profil absolventa – 8604 M GRAFICKÝ DIZAJN

Študijný odbor:	8604 M GRAFICKÝ DIZAJN
Forma, spôsob a organizácia	denné štúdium pre absolventov ZŠ

Celková charakteristika absolventa

Absolvent študijného odboru grafický dizajn sa môže uplatniť v rôznych oblastiach kreatívneho priemyslu, širokého spektra činností v oblasti propagácie, reklamy aj knižnej kultúry, prípadne ako digitálny výtvarník. Uvedené činnosti môže absolvent vykonávať samostatne alebo v grafických štúdiách, reklamných agentúrach, nakladateľstvách, redakciách novín a časopisov, prípadne v polygrafických firmách.

Absolvent študijného odboru grafický dizajn má kreatívny náhľad na veci, pričom kombinuje funkčnosť a umelecké riešenie problémov. Má dobré pozorovateľské schopnosti, ako aj analytické myslenie potrebné pre riešenie rôznych situácií, ktoré v grafickom dizajne nastávajú. Spája rozličné metódy, na základe ktorých sa nebojí prepojiť umenie s technológiami. Obvykle sa zaoberá komponovaním obrazových a textových častí, vytvára grafiku samostatnú i do publikácií, či už tlačených, alebo elektronických. Býva zodpovedný aj za typografiu, ilustrácie a layout printových ako aj digitálnych projektov. Výsledkom jeho práce sú napríklad vizuálne identity, layout periodických, neperiodických, adjustačných tlačovín, ostatné polygrafické výrobky, reklamné materiály, web dizajn a audiovizuálne projekty. Cieľom grafického dizajnéra je prezentovať informácie prístupne, funkčne a esteticky.

Počas štúdia žiak získava základné znalosti zo všeobecno-vzdelávacích predmetov, z dejín výtvarného umenia, ovláda prácu s farbou, výtvarne realizuje svoje návrhy v tradičných technikách umeleckej grafiky, ovláda tvorbu grafického dizajnu, má prehľad o základoch fotografovania a zručnosti v oblasti tvorby a úpravy fotografie a jej využiti pri prezentáciách svojej tvorby alebo výroby, využíva a aplikuje teoretické vedomosti v praktickej tvorbe. Vie pracovať s počítačom, ovláda príslušné grafické programy a pomocou nich realizuje výtvarné zámery, vie písať, kresliť a konštruovať písmo, výtvarne riešiť texty a písomné časti iných výtvarných celkov.

Vytvára logá, logotypy, vizuálne identity, akcidencie, layouty periodík, infografiky, reklamné predmety a iné tlačené médiá v polygrafickom priemysle, knižný dizajn, voľné grafiky, digitálne animácie a videá, návrhy webstránok a pod., ovláda prvky organizačnej a riadiacej práce. Má vzťah ku všetkým formám výtvarného umenia, orientuje sa v oblasti výtvarnej tvorby zameranej na dizajn. Vie samostatne výtvarne myslieť a presadzovať nové netradičné návrhy a postupy.

Schopnosti absolventa spočívajú v kreatívnom a samostatnom riešení zadaných úloh od vytvorenia návrhu, cez jednotlivé technologické a digitálne postupy až po konečnú realizáciu. Štúdium odboru grafický dizajn umožní absolventovi uplatniť princípy výtvarnej tvorby v súlade s právnymi normami, etickým kódexom a estetickými hodnotami.

V rámci pracovnej pozície sú na absolventa kladené veľmi vysoké požiadavky na krátkodobú, ale aj dlhodobú zrakovú pamäť, schopnosť pracovať v tíme a schopnosť sociálneho kontaktu. Vysoké nároky sú dané aj na rozsah zrkového poľa, priestorové a farebné videnie, rozlišovanie svetla a tieňa, rovnováhy, rozlišovanie vizuálnych podnetov, rozdelenie pozornosti, praktické myslenie, písomný a slovný prejav, prispôsobivosť, flexibilitu, kreativitu, sebakontrolu, sebaovládanie, samostatnosť, sústredenosť pri práci, kultivovanosť vystupovania.

Povolanie absolventa študijného odboru grafický dizajn nie je vhodné pre žiakov s ochorením obmedzujúcim výkon tejto pracovnej pozície. Presné posúdenie zdravotného stavu s následným odporúčaním alebo neodporúčaním výkonu tejto pozície je možné iba po konzultácii s lekárom. Absolvent sa uplatní v pracovných pozíciách ako výtvarno-technický pracovník, najmä v oblasti propagácie a reklamy, prípravy tlače pomocou grafických programov, ručných a digitálnych tlačových foriem umeleckej grafiky. Je pripravený na prácu výtvarného a technického zamestnanca v redakciách a vydavateľstvách, prácu počítačového grafika v DTP pracoviskách a v tlačiarňach, reklamných agentúrach a dizajnerských oddeleniach výrobných podnikov a kultúrnych inštitúcií. Zároveň je pripravený na prácu v oblasti výtvarnej propagácie a reklamy. Ovláda obsluhu grafických počítačových programov určených na prípravu dokumentov do tlače a elektronické publikovanie. Má široké teoretické vedomosti z oblasti spracovania výtvarných techník, typografie, grafických tlačových techník, knihárskeho spracovania a grafického dizajnu. Absolvent získava schopnosť komunikovať v cudzom jazyku, má schopnosť riešiť problémové úlohy a pracovať

v skupine, aktívne sa zapájať do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizovať. Bude schopný prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získava zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučí sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci. Po ukončení štúdia získava absolvent vysvedčenie o maturitnej skúške. Môže pokračovať v štúdiu na vysokých školách v rámci denného alebo diaľkového štúdia.

Kompetencie absolventa

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

1. Kľúčové kompetencie

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Ide o spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,

- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- vymenovať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- určiť zdroje osobného a spoločenského života a ich očakávaný vývoj,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje schopnosť efektívne komunikovať v materinskom a cudzom jazyku v písomnej a ústnej forme, spôsobilosť disponovať čitateľskou, matematickou a finančnou gramotnosťou.

Absolvent má:

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a ústnej forme,
- komunikovať v cudzom jazyku v písomnej a ústnej forme na určitej úrovni,
- riešiť matematické príklady,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať a overovať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medzil'udských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkultúrnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácie umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejať empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívne emócie,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehovárane, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vzájomne rovnocennú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,

- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

2. Odborné kompetencie

Požadované vedomosti

Absolvent štúdiijného odboru má:

- popísať dejinné súvislosti vývoja ľudskej spoločnosti a prejavy jej hmotnej kultúry,
- ozrejiť vzájomnú nadväznosť jednotlivých vývojových etáp a ich estetické vzťahy s dôrazom na dejiny výtvarnej kultúry od histórie po súčasnosť,
- uviesť poznatky zo všeobecných historických zákonitostí estetiky úžitkového výtvarného umenia,
- vysvetliť zásady umeleckej tvorby a formovať svoj vlastný výtvarný názor,
- definovať proporčné zásady, zásady funkcie a tvarovej kompozície a popísať princípy ich aplikácie,
- popísať prácu s digitálnymi technológiami ako podpornými prostriedkami pri navrhovaní a vyhotovovaní sprievodnej grafickej dokumentácie
- vysvetliť morfológiu, syntax vo výtvarnej tvorbe,
- charakterizovať vlastnosti tradičných a netradičných materiálov, jeho výtvarné a výrazové možnosti uplatnenia vo výtvarnej tvorbe,
- vymedziť variabilné technologické postupy pri tvorbe umeleckého diela
- identifikovať nástroje, náradie, stroje, zariadenia a pomôcky, ktoré sa v odbore používajú,
- definovať odbornú terminológiu svojho odboru,
- definovať základné ekonomické pojmy a kategórie,
- určiť zákonitosti trhu v podmienkach trhovej ekonomiky,

- definovať základy obchodného a pracovného práva, pôsobenie zákona o reklame a autorský zákon,
- popísať podstatu podnikateľskej činnosti a posúdiť vhodné formy podnikania vo svojom odbore,
- upresniť základy bezpečnosti práce s digitálnymi technológiami,
- pomenovať základné pravidlá riadenia vlastných financií a rozoznávať riziká v riadení vlastných financií,
- objasniť problematiku ochrany práv spotrebiteľa a uplatňovať tieto práva v praxi,

Absolvent výtvarných odborov má:

- charakterizovať súčasné dizajnérske trendy, svetové a domáce dianie v oblasti dizajnu,
- pomenovať zásady výtvarnej kompozície a zobrazovania,
- popísať základy anatómie v súvislosti so zobrazovaním ľudského tela v grafickej a plastickej podobe,
- vymedziť princípy práce s farbou vo vzťahu k ploche, dekoru a objemu
- predpokladať a vysvetliť použitie písma, vrátane použitia digitálnych technológií,
- charakterizovať aplikáciu variabilných výtvarných techník podľa zadaných úloh,
- upresniť funkcie deskriptívnej geometrie pri navrhovaní, konštruovaní a modelovaní,
- vysvetliť uplatnenie variabilných technologických postupov zhotovenia umeleckého diela,
- vymedziť princípy realizácie umeleckého diela s využitím najnovších digitálnych technológií,
- objasniť možnosti kombinovania a použitia rôznych výtvarných materiálov,
- vysvetliť vzťahy analytických štúdií prírodných a umeleckých foriem, štruktúr a spôsoby ich štylizácie pre potreby výtvarného umenia a dizajnu,
- uviesť možnosti separácie a recyklácie materiálov.

Požadované zručnosti

Absolvent študijného odboru vie:

- rozvíjať vyjadrovacie predpoklady pre samostatnú tvorbu v súvislosti s individuálnymi invenčnými schopnosťami,
- pracovať s odbornou literatúrou
- uplatňovať plošné, plastické a farebné videnie,
- prezentovať výtvarnú myšlienku vrátane verbálneho a grafického vyjadrenia v príslušnej dokumentácii,
- používať a presadzovať inovatívne myšlienky, metódy a technické prostriedky,
- pracovať s digitálnymi technológiami, ovládať príslušné užívateľské programy a pomocou nich realizovať vlastné výtvarné zámery,
- navrhovať adekvátne technologické postupy výroby s ohľadom na použité materiály, technické a ekonomické požiadavky,
- spracovať výtvarnú a technickú dokumentáciu,
- pracovať s grafickým softvérom podľa odborného zamerania,
- pracovať ekologicky s ohľadom na ochranu životného prostredia,
- používať a aplikovať základné ekonomické pojmy,
- využívať právne normy v podnikaní vo svojom odbore,
- posudzovať podnikateľské príležitosti a konfrontovať ich so svojimi možnosťami,
- fungovať na trhu práce ako samostatne zárobkovo činná osoba.

Absolvent výtvarných odborov vie:

- navrhnuť esteticky a funkčne riešený výrobok vo variabilných výtvarných technikách,
- navrhnuť esteticky a funkčne riešený výrobok v 2D a 3D počítačovej grafike podľa zamerania odboru,
- používať tradičné i súčasné výtvarné výrazové prostriedky,
- písať, kresliť a konštruovať písmo, výtvarne riešiť texty a písomné časti iných výtvarných celkov,
- realizovať diela variabilnými výtvarnými technikami a technologickými postupmi podľa zamerania odboru,
- využívať rôzne formy a druhy umeleckej prezentácie vlastnej tvorby,

- prejať kritické myslenie,
- uplatniť invenciu a kreativitu výtvarníka a dizajnéra,
- aplikovať vo výtvarnej praxe vedomosti z oblasti informačno-komunikačných technológií.

Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- disponibilitou, spoľahlivosťou, trpezlivosťou, dôslednosťou, presnosťou a schopnosťou spolupracovať,
- tvorivým a samostatným výtvarným myslením,
- dobrým zdravotným a psychickým stavom,
- pozitívnym vzťahom k životnému prostrediu,
- dôslednosťou a zodpovednosťou pri riešení pracovných povinností, samostatnosťou pri práci, samostatným riešením bežných úloh, manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- schopnosťou integrácie a adaptability, organizačnými a komunikačnými zručnosťami, prispôsobivosťou v nových pracovných podmienkach,
- vhodným sociálnym správaním a prejavmi, sebadisciplínou a mobilitou, potrebnou dávkou sebadôvery a pozitívnym prístupom k povinnostiam.